

KẾ HOẠCH

Diệt chuột bảo vệ sản xuất trồng trọt trên địa bàn tỉnh Trà Vinh năm 2024

(Kèm theo Quyết định số 870/QĐ-UBND ngày 22 tháng 5 năm 2024
của Ủy ban nhân dân tỉnh Trà Vinh)

I. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Mục đích

Thực hiện nghiêm túc và có hiệu quả các biện pháp phòng trừ, diệt chuột ở những vùng bị gây hại nhằm kịp thời ngăn chặn sự lây lan dịch hại trên diện rộng để bảo vệ năng suất trồng trọt trên địa bàn tỉnh.

Xác định công tác diệt chuột là nhiệm vụ thường xuyên, liên tục. Tổ chức các đợt diệt chuột tập trung trên địa bàn các huyện, thị xã, thành phố đúng thời điểm chuột chưa vào mùa sinh sản và giai đoạn chuyển tiếp giữa các mùa vụ sản xuất trong năm.

2. Yêu cầu

Triển khai thực hiện đồng bộ, hiệu quả các biện pháp diệt chuột, trong đó coi trọng thực hiện diệt chuột bằng bẫy cây trồng (TBS), bẫy dẫn dụ chuột vào sinh sống để quay bắt, bằng các biện pháp thủ công, như: đào bắt, bẫy chuột và sử dụng bả diệt chuột. Tổ chức diệt chuột cả ngoài đồng, ven khu dân cư, bờ mương và các diện tích đất bỏ hoang. Hạn chế sử dụng nylon quay từng ruộng nhỏ để bảo vệ môi trường. Tuyệt đối không dùng điện hoặc thuốc cấm, thuốc ngoài danh mục thuốc được phép sử dụng tại Việt Nam để diệt chuột.

Phối hợp với các sở, ban, ngành, đoàn thể ở địa phương tổ chức, phát động phong trào diệt chuột; tổ chức các tổ, nhóm diệt chuột cộng đồng theo các đợt “diệt chuột tập trung” vào thời gian chuột chưa sinh sản, trước và sau các vụ sản xuất.

Hàng vụ triển khai 02 đợt diệt chuột tập trung, diệt được ít nhất 03 triệu con chuột/năm; từng bước xây dựng và nhân rộng mô hình diệt chuột bằng các loại bẫy chuột tại các địa phương có nhiều diện tích sản xuất xen canh, chuyển đổi sang sản xuất đa canh,...

II. NHIỆM VỤ, GIẢI PHÁP

1. Công tác dự tính, dự báo và tuyên truyền

Cử cán bộ kỹ thuật ở các đơn vị chuyên môn của các cấp thường xuyên kiểm tra đồng ruộng, đánh giá mức độ chuột gây hại, xác định và khoanh vùng nguy cơ, vùng cần quản lý, bảo vệ để triển khai ngay các biện pháp diệt chuột.

Tổ chức tốt công tác tuyên truyền sâu rộng trong nhân dân về tình hình chuột gây hại và các đợt diệt chuột trên các phương tiện thông tin đại chúng, trên các trang thông tin điện tử, zalo, facebook,... để hướng dẫn các biện pháp kỹ thuật diệt chuột an toàn, hiệu quả; đồng thời, cảnh báo các biện pháp diệt chuột gây nguy hiểm cho

người và vật nuôi. Xây dựng, tổ chức tuyên truyền 10 chuyên đề trên Báo Trà Vinh, phát sóng trên Đài Phát thanh và Truyền hình Trà Vinh về công tác diệt chuột.

2. Công tác tập huấn

Tổ chức tập huấn về phòng trừ, diệt chuột cho cán bộ nông nghiệp cấp huyện và cấp xã, thành viên các hợp tác xã, trang trại và hộ dân sản xuất nông nghiệp về quy trình kỹ thuật phòng, chống chuột hại cây trồng. Công tác tập huấn được tổ chức vào đầu vụ, trước các đợt ra quân phòng trừ chuột, tổ chức đồng loạt trên cùng cánh đồng, với tổng số là 306 lớp, trong đó: 06 lớp cho cán bộ, đối tượng cán bộ nông nghiệp cấp huyện và cấp xã (trung bình 30 người/lớp) và 300 lớp cho các hộ nông dân trực tiếp tham gia sản xuất trồng trọt (40 người/lớp), thời gian 01 ngày/lớp.

3. Công tác tổ chức diệt chuột

a) Đối với cây lúa:

Tổ chức ra quân 02 đến 03 đợt/vụ diệt chuột tập trung, vận động nông dân ra quân đồng loạt theo từng cánh đồng. Thời điểm ra quân diệt chuột có thể chia ra các đợt như sau: (1) Trước khi xuống giống; (2) lúa 20 - 25 ngày sau khi sạ (3) giai đoạn lúa làm đòng - bắt đầu trổ.

Các biện pháp diệt chuột:

- Biện pháp canh tác: (1) Vệ sinh đồng ruộng: Phát hoang bờ bụi, làm sạch cỏ ven bờ, tìm và phá ổ chuột từ đầu vụ, thu dọn rơm rạ sau thu hoạch để hạn chế nơi cư trú của chuột; (2) Thời vụ: Gieo trồng đồng loạt nhằm cắt đứt nguồn thức ăn kết hợp với tổ chức diệt chuột đồng loạt; (3) Nếu có thể, giữ mức nước cao trong ruộng vào giai đoạn lúa đòng - trổ để hạn chế chuột gây hại hoặc làm tổ ven bờ.

- Biện pháp vật lý, cơ học: (1) Sử dụng các bẫy cơ học, như: bẫy kẹp, bẫy lồng, bẫy bán nguyệt, bẫy ống tre, bẫy lật, bẫy di động,... đặt nơi cửa hang cạnh hoặc vuông góc với đường đi, nơi có nhiều chuột hoạt động, rắc thêm vật liệu tương tự nơi đặt bẫy chỉ để lộ mồi để tránh sự phát hiện nhạy bén của chuột; (2) Dùng rào cản bao quanh ruộng hoặc bẫy hàng rào cản; (3) Tìm kiếm các hang chuột để đào, đổ nước, hun khói hoặc soi đèn, dùng chó để săn bắt chuột.

- Biện pháp sinh học: (1) Nuôi mèo, chó... để diệt chuột; (2) Nghiêm cấm săn bắt các loại động vật là thiên địch của chuột, như: rắn, chim cú mèo, chim cú lợn...; (3) Ưu tiên sử dụng các loại bả sinh học.

- Biện pháp hóa học: Sử dụng bả, thuốc trong danh mục thuốc bảo vệ thực vật được phép sử dụng tại Việt Nam. Ưu tiên sử dụng các loại thuốc ít độc hại với người, vật nuôi và môi trường; chỉ dùng thuốc hóa học khi chuột phá hại mạnh và tuân thủ nghiêm ngặt an toàn. Đọc kỹ hướng dẫn trước khi sử dụng và sử dụng theo nguyên tắc 4 đúng (đúng thuốc, đúng lúc, đúng liều lượng và nồng độ, đúng cách).

b) Đối với các loại cây trồng khác

- Chuột gây hại vào ban đêm ở bất cứ giai đoạn nào của cây nhưng gây hại mạnh nhất là giai đoạn gieo hạt/mới trồng, giai đoạn hình thành củ/quả khi chín.

- Áp dụng tất cả các biện pháp diệt chuột giống như cây lúa nhưng ưu tiên sử dụng biện pháp cơ học và sinh học, như: nuôi chó mèo để bắt chuột thường xuyên; dùng bẫy (bẫy lồng, bẫy kẹp), bã sinh học khi phát hiện chuột gây hại trên cây trồng.

III. KINH PHÍ THỰC HIỆN

1. Ngân sách tỉnh: Lồng ghép vốn sự nghiệp đã được giao trong dự toán năm 2024 để tổ chức tập huấn cho cán bộ nông nghiệp cấp huyện, cấp xã.

2. Ngân sách cấp huyện: Sử dụng kinh phí sự nghiệp đã cấp năm 2024 tổ chức tập huấn cho người dân, mua bẫy thủ công phục vụ các đợt diệt chuột tại địa phương.

3. Ngân sách cấp xã: Sử dụng kinh phí sự nghiệp đã cấp năm 2024 chi trả tiền nhân công thực hiện công tác diệt chuột tại địa phương đảm bảo đúng quy định hiện hành.

IV. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn

Chủ trì, phối hợp với các sở, ban, ngành và Ủy ban nhân dân các huyện, thị xã, thành phố tổ chức triển khai thực hiện Kế hoạch được phê duyệt; đồng thời, tuyên truyền, tập huấn, phổ biến và hướng dẫn, kiểm tra, giám sát các địa phương trong quá trình triển khai thực hiện Kế hoạch đảm bảo hiệu quả, không chồng chéo, đúng theo quy định của pháp luật.

Chỉ đạo các đơn vị chuyên môn tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra hoạt động kinh doanh, sử dụng thuốc bảo vệ thực vật nói chung, thuốc diệt chuột nói riêng trên địa bàn tỉnh; kịp thời phát hiện, xử lý nghiêm các trường hợp kinh doanh thuốc cấm, thuốc ngoài danh mục thuốc bảo vệ thực vật được phép sử dụng tại Việt Nam.

Khi có dịch chuột xảy ra, nhanh chóng tham mưu công bố dịch, xây dựng và triển khai thực hiện kế hoạch dập dịch chuột đúng theo quy định hiện hành.

2. Sở Tài chính

Trên cơ sở đề xuất của các đơn vị có liên quan trong Kế hoạch và khả năng cân đối ngân sách tỉnh, tham mưu trình cấp có thẩm quyền bố trí, bổ sung kinh phí theo phân cấp ngân sách để thực hiện Kế hoạch đúng theo quy định.

3. Các sở, ban, ngành có liên quan

Căn cứ vào chức năng, nhiệm vụ của đơn vị, chủ động phối hợp với Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn trong quá trình thực hiện các nội dung Kế hoạch.

4. Báo, Đài Phát thanh và Truyền hình Trà Vinh

Phối hợp với Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn thường xuyên tuyên truyền về các đợt diệt chuột; hướng dẫn các biện pháp diệt chuột an toàn, hiệu quả và cảnh báo các biện pháp diệt chuột gây nguy hiểm cho người và vật nuôi.

5. Ủy ban nhân dân huyện, thị xã, thành phố

Chỉ đạo các phòng, ban, đơn vị trực thuộc, Ủy ban nhân dân các xã, phường, thị trấn căn cứ Kế hoạch của tỉnh, xây dựng và tổ chức Kế hoạch diệt chuột của đơn vị đảm bảo tiết kiệm, hiệu quả, an toàn, đúng quy định.

Ủy ban nhân dân các huyện, thị xã, thành phố chỉ đạo Phòng chuyên môn: Tập huấn nâng cao nhận thức cho người sản xuất, đối tượng là các hộ nông dân trực tiếp tham gia sản xuất trồng trọt.

Chủ động hướng dẫn, bố trí kinh phí từ ngân sách địa phương để thực hiện các nhiệm vụ được giao trong Kế hoạch, tổ chức tập huấn cho người dân, mua bẫy thủ công phục vụ các đợt diệt chuột tại địa phương, với phương châm: “Nhà nước và nhân dân cùng làm”.

Phối hợp với Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, các cơ quan thông tin truyền thông của tỉnh chỉ đạo, thực hiện nhiệm vụ tuyên truyền công tác diệt chuột để nhân dân biết, chủ động tham gia thực hiện.

Tổ chức các tổ, nhóm diệt chuột, nhất là ở cấp xã, hợp tác xã, khóm, ấp; chỉ đạo các cơ quan chuyên môn tổ chức tập huấn hướng dẫn các biện pháp diệt chuột cho các tổ, nhóm diệt chuột cộng đồng; chỉ đạo, hỗ trợ các xã, hợp tác xã và các tổ, nhóm diệt chuột cộng đồng tham gia thực hiện các đợt diệt dịch đồng loạt theo thời gian do Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn phát động.

Tăng cường công tác thông tin, tuyên truyền, tập huấn nâng cao nhận thức cho người sản xuất và kiểm tra, đôn đốc, tổng hợp kết quả thực hiện của các đơn vị trên địa bàn, báo cáo Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn (qua Chi cục Trồng trọt và Bảo vệ thực vật) để tổng hợp, báo cáo Ủy ban nhân dân tỉnh theo quy định.

Trong tổ chức thực hiện, nếu phát sinh các nhiệm vụ mới hoặc cần sửa đổi, bổ sung Kế hoạch, các sở, ban, ngành tỉnh và địa phương báo cáo, đề xuất Ủy ban nhân dân tỉnh (thông qua Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn) xem xét, điều chỉnh cho phù hợp./.